

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Planuitwerkingskrediet project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele'		Reg. Nr.	Z/23/055624-232965
		Portefeuillehouder	H.J. Pereboom
Datum DB - vergadering	12 september 2023	Datum AB - vergadering	26 september 2023

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. het planuitwerkingskrediet uit de begroting van € 1,0 miljoen te verhogen tot € 1,7 miljoen en dit bedrag te verstrekken om de planuitwerkingsfase van het project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele' af te ronden.

SAMENVATTING

De planuitwerkingsfase van het project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele' is gestart in juli 2022. De planuitwerking is inmiddels volop in gang en kent zoals gebruikelijk twee ontwerpstappen: 1) het voorlopig ontwerp en het 2) definitief ontwerp. Beide ontwerpstappen zijn inclusief de bijbehorende onderzoeken, het omgevingsproces en het vergunningentraject. Om te starten met de planuitwerkingsfase heeft het dagelijks bestuur een planuitwerkingskrediet van € 1,2 miljoen verstrekt. Hiervoor is het voorlopig ontwerp (ontwerpstep 1) opgesteld.

Het voorlopig ontwerp wordt gezien de complexiteit van dit project samen met een aannemer in bouwteamverband uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Hiervoor is de aanbesteding inmiddels uitgevoerd. N.B. de definitieve gunning zal plaatsvinden nadat het krediet is verleend. Het definitief ontwerp wordt vanaf oktober 2023 uitgewerkt en zal medio 2024 afgerond zijn voor de uitvoering van het project

Om de planuitwerkingsfase tot en met het definitief ontwerp (ontwerpstep 2) af te ronden is in de begroting uitgegaan 2023 (lijst voorgenomen investeringen 2023-2026) van € 1,0 miljoen. Dit bedrag is begroot in juli 2022 op basis van het voorkeursalternatief. Op basis van de huidige informatie en het aanbestedingsresultaat is de begroting van de planuitwerkingsfase geactualiseerd. Hieruit blijkt dat een krediet benodigd is van € 1,7 miljoen. De redenen van deze verhoging zijn de complexiteit van de opgave, de benodigde expertise, doorlooptijd van de planuitwerkingsfase en stijging van onderzoek- en personeelskosten.

Wij stellen voor om het planuitwerkingskrediet uit de begroting van € 1,0 miljoen te verhogen tot € 1,7 miljoen en dit bedrag te verstrekken om de planuitwerkingsfase af te ronden.

Aan het eind van de planuitwerkingsfase zal een krediet aangevraagd worden voor de realisatiefase. Dit wordt medio 2024 verwacht.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

- Komen tot een definitief ontwerp voor het project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele'
- Deze activiteit is opgenomen in het waterbeheerprogramma 2022-2027 en sluit aan bij de doelen:
 - o Groot onderhoud aan de gemalen en stuw om het watersysteem functionerend te houden (*maatregel A1.2 planperiode*);
 - o Voldoen aan normering wateroverlast (*NBW doel B1*) en Gewenst Grond en Oppervlaktewaterregime (*GGOR doel A1*) en Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (*ZON doel C3*);
 - o Voldoen aan de veiligheidsnormen voor primaire keringen (*doel F1*);
 - o Voldoen aan KRW-doelstellingen (vismigratie) (*doel D2*).
 - o Daarbij dient het project aan te sluiten bij het beleid met betrekking tot duurzaamheid (*doel H-K*), ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorie en het versterken van de verbinding met de samenleving (*doel L-O*). Tevens dienen de gemalen te voldoen aan de wettelijke eisen m.b.t. CE-markering en ARBO.

KADER

- Voor gemaal Galgenrak en stuw Fissele heeft het Dagelijks Bestuur op 2 november 2021 het voorkeursalternatief vastgesteld. Voor gemaal Streukelerzijl is het voorkeursalternatief op 12 juli 2022 vastgesteld. Voor de start van de planuitwerkingsfase voor het gehele project heeft het Dagelijks Bestuur een krediet van in totaal € 1,2 miljoen verstrekt.
- Op 27 juli 2022 bent u per brief (kenmerk Z/22/048809-202247) geïnformeerd over het project en de keuze voor het voorkeursalternatief;
- In de begroting 2023 (lijst voorgenomen investeringen 2023-2026) is € 1 miljoen geraamd voor het afronden van de planuitwerkingsfase van 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele';
- Op 16 september 2023 bent u tijdens het AB-werkbezoek aan de projectlocatie en geïnformeerd over de opgaven.

ARGUMENTEN

De gemalen Streukelerzijl en Galgenrak zijn cruciaal voor de waterhuishouding van onze polders die rond de NAP nullijn liggen. De gemalen voldoen op een groot aantal punten niet meer aan de huidige normen voor veiligheid en waterbeheer. Daarom is renovatie of vervanging noodzakelijk. Met de aanpassingen en het groot onderhoud aan de gemalen en de stuw blijft het watersysteem functionerend en toekomstbestendig. Ook is er daarmee zogeheten flexibel peilbeheer mogelijk. Dat betekent dat het peil en de aan- en afvoer van water voortdurend wordt aangepast, afhankelijk van de omstandigheden. Met flexibel peilbeheer kan beter worden ingespeeld op natte en droge perioden, zodat wateroverlast en watertekorten minder een probleem vormen. De landbouwkundige productieomstandigheden worden beter en maaiveldafval door veenoxidatie verloopt minder snel. De aanliggende natuurgebieden verdrogen minder en de ecologie verbetert.

Beide gemalen krijgen een vispassage, zodat vismigratie naar de waterlichamen in het bemalingsgebied mogelijk wordt (KRW doelstellingen vispasseerbaarheid).

De gemalen liggen in een primaire waterkering. Uit de toetsingsronde van het Hoogwaterbeschermingsprogramma bleek dat beide gemalen niet voldoen aan de geldende veiligheidsnormen voor primaire keringen. De opgave die hieruit voortvloeit is onderdeel van het

traject Vecht – Zwartewaterland en staat geprogrammeerd voor het HWBP 2034. Vanwege de urgentie tot renovatie van de gemalen en de efficiëntie deze opgaves gezamenlijk uit te voeren, wordt de veiligheidsopgave naar voren gehaald en integraal meegenomen in het renovatieproject.

Met onder andere de aanpassingen van de dieselmotoren naar elektromotoren en het zoveel mogelijk gebruik maken van het bestaande gebouw Streukelerzijl en het hergebruik van de bestaande betonconstructie van gemaal Galgenrak en stuw Fissele, dragen wij bij aan een duurzame toekomst. Dit wordt allemaal samengevoegd in het ontwerp voor de gemalen en stuw.

Voor gemaal Streukelerzijl is het mogelijk om de nieuwe pompen en installaties in het bestaande gebouw te plaatsen. Hiermee behouden we dus het monumentale gebouw, zijn huidige functionaliteit, uitstraling en het aanzicht aan de achterzijde. Voor gemaal Galgenrak wordt het huidige gemaal (dus zowel pompen, installaties als gebouw) vervangen door een nieuw gemaal. Voor gemaal Galgenrak moet ook de capaciteit van de pompen worden vergroot. Daarnaast moet het gemaal in droge periodes water kunnen aanvoeren uit het Zwarte Water, iets wat met het huidige gemaal niet mogelijk is. Dat betekent dat er in omvang een groter gemaal nodig is dan het huidige gemaal.

Het project zit momenteel in de planuitwerkingsfase om de ontwerpen verder uit te werken tot een door alle partijen gedragen en vergunbaar definitief ontwerp.

FINANCIËN

Om de planuitwerkingsfase tot en met het definitief ontwerp af te ronden is in de begroting uitgegaan van € 1,0 miljoen. Dit bedrag is begroot in juli 2022 op basis van het voorkeursalternatief. Op basis van de huidige informatie en het aanbestedingsresultaat is de begroting van de planuitwerkingsfase geactualiseerd. Hieruit blijkt dat een krediet benodigd is van € 1,7 miljoen. De redenen van deze verhoging zijn de complexiteit van de opgave, de benodigde expertise, doorlooptijd van de planuitwerkingsfase en stijging van onderzoek- en personeelskosten.

Wij adviseren u om het planuitwerkingskrediet uit de begroting van € 1,0 miljoen te verhogen tot € 1,7 miljoen en dit bedrag te verstrekken om de planuitwerkingsfase af te ronden.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2023-2026
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	1.700	1.000
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	0	0
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2024	2024
<i>Kapitaallasten</i>	101	57
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>	<i>nvt bij PU fase</i>	<i>nvt bij PU fase</i>
Impact exploitatierekening	101	57

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	1.270	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	400	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	15	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	15	<i>Opdrachtgever</i>
Totale kosten incl. BTW	1.700	

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is voor de realisatie € 28 miljoen opgenomen. Aan het eind van de planuitwerkingsfase zal een krediet aangevraagd worden voor de realisatiefase. Dit wordt medio 2024 verwacht. Deze extra lasten worden opgenomen in de MJB 2024-2027 ofwel in het overzicht bestuursbesluiten na vaststelling begroting.

Subsidiemogelijkheden

Onderdeel van de planuitwerkingsfase is om de mogelijkheden voor subsidie nader te verkennen vanuit onder andere het HWBP, Monumentensubsidie, KRW (vismigratie), ZON, het Provinciaal Programma Landelijk Gebied en het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Bij de aanvraag van het realisatiekrediet komen we daarop terug.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

De te volgen vergunningenprocedures zijn afhankelijk van het definitief ontwerp en wijze van uitvoering. Er is reeds een principe-verzoek ingediend bij de gemeente Zwartewaterland. Door beide gemalen en de stuw als één opgave te beschouwen worden ook de benodigde procedures hoofdzakelijk integraal doorlopen. Aandacht gaat met name uit naar de Wet natuurbescherming, gezien de ligging nabij Natura 2000-gebied. Onderdeel van de omgevingsvergunning is een advies van de Welstandscommissie over het ontwerp van gemaal Galgenrak en van de Monumentencommissie over de status als gemeentelijk monument van gemaal Streukelerzijl. Met beide commissies zijn reeds voorbereidende gesprekken gevoerd.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

N.v.t.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Het project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele' betreft een groot project met impact op de omgeving. Daarom zijn we vanaf de start van het project op verschillende manieren in gesprek met de omgeving. Door de omwonenden zijn zorgen uitgesproken over het oorspronkelijke ontwerp en de bouwhoogte van gemaal Galgenrak, de verkeerskundige situatie en de potentiële hinder tijdens de bouw. Samen met de omwonenden wordt momenteel een alternatief ontwerp opgesteld voor gemaal Galgenrak. Met de gemeente Zwartewaterland is er afstemming ten aanzien van de verkeerskundige situatie. Met de bouwteampartner worden in de planuitwerkingsfase beheersmaatregelen uitgewerkt om de omgevingshinder zoveel mogelijk te beperken.

COMMUNICATIE

Direct omwonenden worden actief betrokken over de stand van zaken via nieuwsbrieven, bewonersavonden en individuele gesprekken.

VERVOLG / UITVOERING

- Het afronden van de werkzaamheden van de planuitwerkingsfase voor het project 'gemalen Streukelerzijl en Galgenrak, stuw Fissele';
- Aan het eind van de planuitwerkingsfase zal een krediet aangevraagd worden voor de realisatiefase. Dit wordt medio 2024 verwacht.

BIJLAGEN

N.v.t.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman